

SPREMEMBE V OBČINSKI GASILSKI ZVEZI

Občinska gasilska zveza je imela 26. marca volilni občni zbor. To je bil obenem konec petletnega mandata in začetek novega štiriletnega. Ocenili so dela v minulem obdobju in izbrali programsko usmeritev v prihodnje in izvolili novo vodstvo: predsedstvo, predsednika in poveljnika občinske gasilske zveze (OGZ). Novi predsednik je Jože Dolinar iz Bizovika, poveljnik pa Franc Perme iz Zadobrova.

Občni zbor je potekal v novi prostorni dvorani še ne povsem dokončanega gasilskega doma v Zadobrovi. Zbrali so se predstavniki vseh petnajstih prostovoljnih gasilskih društev iz krajevnih skupnosti in petih industrijskih iz podjetij, dosedanje predsedstvo, predstavniki občinskega IS in sekretariata za obrambo in zaščito ter mestne gasilske zveze. Na začetku občnega zbora je navzoče prijazno pozdravila domačinka, predsednica sveta KS Jožica Vreclj in na kratko predstavila dolgoletne skupne napore pri gradnji gasilskega doma, ki pa žal še ni povsem dokončan. Udeleženci občnega zbora je zaželela prijetno počutje in uspešno delo.

Temeljni poročili občnega zbora sta dala predsednik Avgust Trplan in poveljnik Alojz Levičnik. Med drugim sta ugotovila, da je bil lanski program dela občinske gasilske zveze uspešno in v celoti izpolnjen, da na srečo ni bilo veliko požarov ali naravnih nesreč, da se prihodnji položaj prostovoljnega gasilstva v krajevnih skupnostih jasni, in da vse bolj postaja zaskrbljujoč položaj industrijskih prostovoljnih gasilskih društev.

V minulem letu so gasilska društva

● OGZ je 15 krajevnih in 5 industrijskih gasilskih društev, v katera je vključenih 1.096 gasilcev. Pionirjev do 11. leta je 245, mladincev do 16. leta 167 in gasilk 112. Število gasilcev v industrijskih društvih se je rahlo zmanjšalo, zdaj jih je še 60.

devetkrat posredovala pri gozdnih oz. travniških požarih, trikrat pri požaru stanovanjskih hiš, trikrat pri požaru smeti, enkrat pri požaru na delovnem stroju, dvakrat pa so posredovala zaradi visokih vod. V sušnem obdobju, ki je zdaj tako poleti kot pozimi, so društva z avtomobilskimi cisternami vozila vodo v hribovito območje naše občine. V minulem letu so gasilci prepeljali kar 1.500.000 litrov vode, pri tem so vozniki opravili 210 ur dela in prevozili 1.250 kilometrov. Ob vseh naštetih akcijah pa so se gasilska društva zavzela udeleževati še številnih izobraževalnih, tekmovalnih in razvedrilnih akcij iz programa, ki ga je za minulo leto pripravilo predsedstvo OGZ. Tako se je lani raznih tekmovalnih udeležilo 83 ekip različnih kategorij oziroma 720 gasilcev in gasilk. Na prvem državnem tekmovanju gasilcev na Ptujju sta sodelovali tudi ekipi dečkov in deklic iz GD Bizovik

in Zadobrova. Kviza za pionirje se je udeležilo kar 42 trojk iz vseh petnajstih društev. Takšna oblika izobraževanja mladih iz osnov požarnega varstva se je pokazala za zelo privlačno in učinkovito. Starejši gasilci so se udeleževali raznih izobraževalnih tečajev za nazive gasilec, nižji gasilski častnik in drugo.

● V minulem letu je OGZ poslala na nagradni oddih na Debeli rtič 40 najmlajših članov s štirimi mentorji. To je bila nagrada in obenem spodbuda za marljivo sodelovanje v pionirskem kvizu o osnovah gasilskega varstva.

čajeve za nazive gasilec, nižji gasilski častnik in drugo.

Kot je bilo slišati na razpravah, so v minulem obdobju zelo dobro sodelovali z občinskim sekretariatom za obrambo in zaščito. Z njihovo pomočjo so nabavili nekaj nove opreme in uspešno vzdrževali starejšo, tako da so naša gasilska društva kljub slabim finančnim razmeram razmeroma dobro opremljena. Za dobro delo je OGZ prejela priznanje republiške TO in srebrni znak republiškega štaba CZ. Poleg naštetega so sodelovali tudi v razpravi o tezah za pripravo zakona o požarnem varstvu in zakona o gasilstvu. Predloga obeh zakonov sta zdaj v razpravi in od njiju je precej

● Novo predsedstvo za prihodnja 4 leta
Jože Dolinar (GD Bizovik) – predsednik
Franc Perme (GD Zadobrova) – poveljnik
Miran Hribar (GD Sostro)
Milan Bučar (GD Zalog)
Janez Kunc (GD Slape)
Bojan Turk (GD Zg. Kašelj)
Franc Zupančič (GD Šmartno)
Avgust Trplan (GD Lipoglav)
Stefan Škafar (GD Št. naselje)
Srečko Kozlevčar (GD Prežganje)
Lojze Žnidaršič (GD Laze)
Ivan Sasso (GD Vinje)
Bruno Žizek (GD Dolško)
Maks Jemec (GD Klopce)
Brane Škarja (GD Senožeti)
Jože Cerar (IGD Saturnus)
Franc Škrubej (IGD Izolirka)

odvisna prihodnost prostovoljnega gasilstva v krajevnih skupnostih in podjetjih. Tako neurejene in negotove razmere, kot so zdaj, niso dobre, saj zahtevajo veliko več naporov in potrpežljivosti.

Gasilska društva gledajo z zadržanostjo tudi prihodnjo lokalno organiziranost, vlogo in materialno moč bodočih majhnih občin in še marsikaj. Vse to se bo, vsaj tako upajo, razvilo v letošnjem letu, v letu njihovega kongresa. Tudi to, da kljub nič obetavnim razmeram v Prežganju in Štepanjskem naselju vseeno vihajo rokave in prizadevno gradijo gasilna domova, dokazuje, da so gasilci vztrajni in večni optimisti.

Razpravljalci, med njimi tudi gostje, so delo dosedanjega predsedstva, predsednika, poveljnika in drugih teles OGZ ocenili kot zelo kvalitetno. Zahvalili so se jim v upanju, da bodo še naprej ostali tako dejavni, pa čeprav v drugačnih vlogah.

SLAVKO GERLICA

Med slovenskimi velikonočnimi šegami in navadami se je najbolj ohranil blagoslov velikonočnih jedil, zato sva se na Veliko soboto s fotoreporterjem Borutom Krajncem odpravila v Besnico. Pred hišo naju je pričakal znanec Janez Žagar. Po krajšem pomenku ob domači potici in soku sva se z Žagarjevo družino napotila h kapelici ob križišču v Besnici. H kapelici so vaščani prinašali v košarah, pokritimi z lepo izvezenimi prtički, velikonočna jedila. Posebno pozornost so privlačevale lepe majhne košarice, ki so jih nosili otroci. Blagoslov jedil je opravil Andrej Kropelj, kaplan iz Javorja. Poudaril je, da je blagoslov, ki je povezan s celotnim praznovanjem Velike noči, izraz veselja, ki ga Cerkev obhaja ob Kristusovem vstajenju. Spomnil je tudi, da se bodo zvečer zopet oglasili zvonovi in v cerkvah bodo zapeli Alelujo, ki pomeni zahvalo in veselje, da človeku ni namenjena smrt, ampak odrešenje. Po blagoslovu smo se s kaplanom zapletli v pogovor in si natančneje ogledali kapelico. Na obeh straneh kapelice so obidele freske, ki predstavljajo sv. Martina in sv. Družino. Ta dragocena kulturna dediščina je prav gotovo potrebna obnove. Vinko Habič, lastnik zemlje, na kateri stoji kapelica, je pokazal veliko skrb, saj je okoli kapelice postavil lepo leseno ograjo. Ob slovesu pa sva s fotografom dobila v dar žegnane pirhe, ki sva jih v krogu družin pojedla pri nedeljskem velikonočnem zajtrku. V dolino Besnice sva se pripeljala z zaloške strani po lepi asfaltirani cesti, vračala pa sva se preko Pečarja po razdrapanem makadamu Litijske ceste. Asfalt bi voznikom na precej prometni cesti prizanesele z marsikatero težavo, prijaznim Besničanom pa olajšal vsakdanje življenje.

Besedilo: Marjan Kovačević-Beltram, fotografija: Borut Krajnc

OČISTIMO SVOJ ŽIVLJENJSKI PROSTOR

Začela se je pomlad in okolica naših domov kaže žalostno podobo. Nekateri osveščeni krajanje, lastniki hiš in odgovorni v trgovinah so že zavihali rokave in začeli, pa tudi končali s čiščenjem in urejanjem svoje neposredne okolice. Očitno jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo in delajo. Moj članek naj bo zato skromen prispevek oz. spodbuda drugim sodržavljanom, da naj tudi oni kaj storijo, da bomo vsi skupaj živeli v bolj prijetni, človeka vredni okolici. Naredili smo skromen izračun: če bi vsak izmed nas žrtvoval le 30 minut svojega prostega časa na mesec za čiščenje okolice, bi bila ta zavidanja vredna. Zato velja še bolj prisluhniti pozivu župana naše Ljubljane, naj vsakdo izmed nas po svojih zmognostih prispeva k čimbolj čistemu in estetskemu videzu mesta ozi-

roma kraja, kjer živi in ustvarja. Predvsem velja pohvaliti trgovsko organizacijo Emona Merkur Ljubljana, saj so vse svoje trgovine, še posebej Emona Center prebarvali v svoje tradicionalne barve in očistili ter poskrbeli za prijetno počutje svojih kupcev in obiskovalcev. Zato velja povedati, da naj tudi drugi trgovci in obrtniki storijo kaj podobnega in žrtvujejo nekaj težko prisluženega denarja za lepši videz trgovine, kraja, pa tudi mesta. Menim, da je tudi to delček mozaika na poti v Evropo, ali ne?

Vsi, ki boste iz kleti, s podstrehe in hodnikov pospravili odslužene kosovne odpadke jih odložite na običajna mesta, pokličite IP Snaga, tel. 322-265, in se dogovorite za odvoz.

Viljem Klemenc

LJUBLJANSKI NEBOTIČNIK IN LETALIŠČE V POLJU – JUBILANTA

Ljubljanski nebotičnik in ljubljansko letališče v Polju sta bila zgrajena in odprta leta 1933. Oba sta tedaj vzbujala neizmeren ponos. Ljubljani sta pomagala k večji, tudi mednarodni veljavi in oba sta po svoje prispevala k razvoju stroke in tehniškega razvoja pri Slovencih. Nebotičnik še stoji, letališče pa je spremenjeno v industrijsko cono.

V tridesetih letih je slovenski svet razburila novica o zidavi nebotičnika sredi Ljubljane. Tako visok bo, da bo njegov vrh štrlel nad oblake. Nemudoma so načrtovano stavbo imenovali kar velebotičnik. Sicer pa so takrat radi govorili tudi o velesenzacijah, kupovali so pri veletrgovcih, v kinematografe so hodili gledat velefilme. In živo so si želeli, da bi mala Ljubljana postala vsaj majhno velemesto. To so bili časi, ko se je vse navduševalo nad nenavadnim, velikim in veličastnim. Novice o takšnih stvareh so najpogostejše prihajale iz Amerike. Časniki so bili čez noč polni slik ameriških nebotičnikov. Hvalili so ogromno število prostorov, ki jih ima nebotičnik, in seštevali kilometre hodnikov...

V tridesetih letih je imela Ljubljana kaj malo velemestnega. V mestnem središču, ki se je zdelo sodobnikom moderno, so prevladovala tesne ulice. Sredi mesta si našel na hlev. Vse povsod je prevladovala nenačrtna zadava. Po tesnih ulicah so cvlili tramvaji, ropotali so mlekarski vozički in cize bizoviških peric, na vsakem koraku si se moral umikati konjskim figam.

Tako beremo v knjigi Janeza Kajzerja S tramovi podprto mesto, kjer piše tudi o gradnji prvega nebotičnika v Ljubljani. To so bili časi, ko so si Ljubljančani želeli nekaj novosti v svoji »dolgi vasi«, nekaj velemestnega! Leta 1933 je bil nebotičnik zgrajen in z odprtjem kavarni dan meščanom v uporabo. Takrat je bil nebotičnik najvišja stanovanjska stavba v Evropi. Kar mislimo si, koliko ponosa je bilo tedaj v Ljubljančanih, pa tudi zavisti pri drugih Slovencih. Ničkoliko zbadljivk je tedaj nastalo na račun »velebotičnika«.

Misel o nebotičniku sredi Ljubljane se je rodila v Pokojninskem zavodu, ki je takrat sodil med graditelje najimenitnejših stavb v Ljubljani. Najbolj je bila cenjena Plečnikova arhitektura, ki pa je bila zaradi materialov zelo draga. Za projektanta prvega slovenskega nebotičnika so zato izbrali 36-letnega arhitekta Vladimirja Šubica. Bil je prvi na Slovenskem, ki je dosledno zidal v železobetonu in uveljavljal napredno gradbeno tehniko, za kar je do tedaj prejel vrsto laskavih priznanj. Nebotičnik bodo tudi zaradi tega spomeniško zaščiten.

Ljubljana je leta 1933 dobila še nekaj, kar jo je naredilo še bolj mestno in jo približalo drugim mestom v Evropi. To je bilo prvo civilno letališče v Sloveniji. Zgradili so ga na nekdanjem vojaškem vežbališču v Polju. Tako se je začel prvi letalski potniški promet med mesti. Vsako letalo je tedaj zbuvalo neskončno radovednost, zato se je na letališču vedno trlo obiskovalcev in radovednežev. Razvila se je močna športnoletalska dejavnost.

Leta 1961 so na Brniku odprli novo sodobno civilno letališče, starega v Polju pa spremenili v industrijsko cono. Na letališču nas spominja še nekaj stavb, predvsem pa letališki stolp in stavba za potnike iz leta 1933. Lani smo o tem že več pisali in tudi predlagali, da bi te stavbe spomeniško zaščitili. Pobudo so podprli tudi vsi trije skupščinski zbori. Kako je zdaj z njo, ne vemo. Ko bi vsaj našli

koga, ki bi organiziral in pripravil razstavo o tem, na primer v kulturnem domu Španski borci. Tako bi vsaj malo obudili pomen tega dogodka za tedanje Ljubljano in nadaljnji razvoj letalstva v Sloveniji.

SLAVKO GERLICA

Močno z drevjem zaraščen letališki stolp in letališko poslopje za potnike s čakalnico in restavracijo, bi bilo treba spomeniško zaščititi in ju usposobiti za primerno dejavnost. (Slika: S. G.)

